

■ Dossier de premsa ■
D10 09/11/2011

Els incendis urbans, els salvaments i els serveis per mobilitat protagonitzen la Campanya Forestal d'un estiu atípic

- Els Bombers de la Generalitat han fet front a gairebé 28.000 serveis de diferent tipologia, des del 15 de juny al 31 d'octubre
- D'aquests, més de 2.700 sortides han estat per extingir incendis de vegetació agrícola, forestal o urbana
- Tot i les darreres pluges, cal seguir molt de prop el nivell de sequera i l'acumulació de combustible d'algunes zones de Catalunya
- Els Bombers demanen extremar les mesures de seguretat al medi natural, tot coincidint amb l'inici de la tardor, època en què tradicionalment s'incrementen els serveis de recerques de persones a la muntanya

Els Bombers de la Generalitat han donat per finalitzada la Campanya Forestal 2011, una campanya clarament marcada pel desplaçament del risc d'incendi forestal a l'inici de la tardor, com a conseqüència directa de les pluges caigudes en començar l'estiu.

Tot i aquesta menor activitat en incendis forestals, els Bombers han atès moltes altres emergències: fins a **27.772 serveis** en el període comprès entre el 15 de juny i el 31 d'octubre. Cal recordar que l'estiu és també l'època en què el canvi d'hàbits dels ciutadans (augment dels desplaçaments per carretera o de les activitats d'oci) també produeix un increment dels serveis dels Bombers directament relacionats, com els accidents de trànsit i el rescat de persones a la muntanya, entre d'altres.

Aquest estiu, els Bombers de la Generalitat també han col·laborat, a petició dels cossos respectius, en les tasques d'extinció dels incendis forestals d'Eivissa i França.

Serveis realitzats des del 15 de juny fins al 31 d'octubre

Dels prop de 28.000 serveis en què han treballat els Bombers de la Generalitat des del 15 de juny i fins el 31 d'octubre, **4.424** han estat serveis per **incendis urbans**, una tipologia que inclou els incendis d'habitatges, d'indústries o magatzems, de contenidors o de qualsevol tipus de mobiliari urbà. També s'hi comptabilitzen els incendis de vehicles (tant si es donen a l'exterior o en pàrkings).

Dels **3.892 serveis per salvaments**, el major percentatge en què s'ha actuat correspon a salvaments urbans (salvament de persones tancades en ascensors, obertures urgents d'habitatges, etc). D'aquests serveis, **291** s'han realitzat en l'àmbit de muntanya (rescats de persones accidentades mentre feien excursionisme o escalada i d'altres activitats en barrancs, rius i llacs). En l'àmbit marítim s'ha treballat en **37** serveis. I de recerca de persones perdudes, se n'han fet **92**.

Així mateix, **3.509** serveis han estat relacionats amb la **mobilitat**, com és el cas de les actuacions dels Bombers en els accidents de trànsit, amb ferits o sense, accidents aeris o neteges de calçada.

Les assistències tècniques inclouen els serveis dels Bombers en inundacions, sanejaments de façanes, elements estructurals com cartells, la retirada de la via pública d'arbres i branques a punt de caure o caiguts, etc. En els serveis d'activitat no urgent s'inclouen aquells relacionats amb inspeccions, revisions de punts inundables en cas de pluja, etc. Els dispositius preventius es refereixen a la mobilització de dotacions i personal amb motiu d'esdeveniments que mobilitzen a un nombre considerable de la població, com és el cas dels retens per festes majors, voltes ciclistes i d'altres. Les fuites amb matèries perilloses són serveis per fuites i/o olors de gas, productes químics o vessaments en habitatges, edificis, empreses o a la via pública.

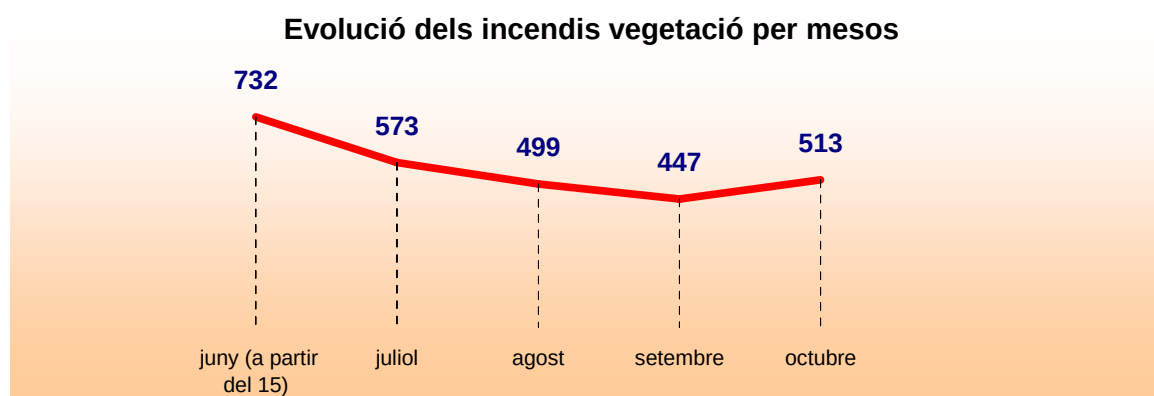
Finalment, les pràctiques són els exercicis o simulacions que realitzen els Bombers de forma habitual per a una millor formació i preparació tècnica, i els simulacres són aquelles pràctiques coordinades amb d'altres cossos d'emergències i seguretat.

	Totals	activitat no urgent	assistència tècnica	dispositiu preventiu	fuites perilloses	incendi urbà	incendi vegetació	mobilitat	pràctiques	salvaments	simulacres	suport tècnic
Total	27.772	6.431	3.071	814	331	4.424	2.764	3.509	2.281	3.892	154	101

1. Els incendis de vegetació

Si bé la Campanya Forestal començava oficialment el 15 de juny passat, en aquells moments la situació meteorològica no implicava un risc extrem.

En el gràfic següent, es pot veure com al mes d'octubre els Bombers de la Generalitat han extingit més incendis de vegetació (513) que els mesos d'agost (499) i setembre (447).

Tot i això, la Campanya de 2011 ha destacat per la mobilització operativa, que el Cos de Bombers de la Generalitat ha fet cada dia en base a la previsió del risc d'incendi forestal. Això ha implicat una planificació, dia a dia, de la distribució tant dels mitjans aeris com de les columnes mòbils, amb una reubicació temporal que ha pretès concentrar mitjans en les zones més vulnerables de Catalunya.

Incendis de vegetació	vegetació agrícola	vegetació forestal	vegetació urbana	Nombre d'incendis
juny (a partir del 15)	147	115	470*	732
juliol	212	137	224	573
agost	188	115	196	499
setembre	154	87	206	447
octubre	198	107	208	513
Totals	899	561	1.304	2.764

- en aquest període hi són comptabilitzats tots els serveis de la Nit de Sant Joan, quan els Bombers han d'extingir, tradicionalment, un alt nombre de conats d'incendis deguts a la pirotècnia

Incendis de vegetació per regions d'emergències (15 juny a 31 octubre)	vegetació agrícola	vegetació forestal	vegetació urbana	Nombre d'incendis
Centre	59	50	72	181
Girona	108	106	151	365
Lleida	241	64	139	444
Metropolitana Nord	67	111	320	498
Metropolitana Sud	99	93	201	393
Tarragona	215	85	328	628
Terres de l'Ebre	110	44	92	246
U.F. Val d'Aran		7	1	8
Subdirecció General Operativa		1		1
Totals	899	561	1.304	2.764

Superfície afectada	RE Centre	RE Girona	RE Lleida	RE Metropolitana Nord	RE Metropolitana Sud	RE Tarragona	RE Terres de l'Ebre	UF Val d'Aran	TOTAL hectàrees ¹
Agrícola	15,6	15,8	87,9	0,7	12,3	68,8	9,6	0	210,9
Forestal	8,1	121,4	262,5	14,9	11,2	377,6	21	0	816,7
Urbana	3,5	5,9	18,5	8,6	7,4	39,4	2,6	0	85,9
Total període	27,2	143,3	368,9	24,2	30,8	485,8	33,2	0	1.113,6

Els Bombers de la Generalitat continuen amatents a les zones amb un major risc a causa de la sequera i la continuïtat de combustible

El risc d'incendi forestal actual s'ha vist reduït a causa de les pluges abundants del cap de setmana passat. La campanya d'incendis forestals s'ha acabat, però el nivell de **sequera** es troba en un nivell superior a la normalitat, especialment a les Terres de l'Ebre i a la zona central de Catalunya. Aquesta sequera s'hi afegeix a la càrrega morta de combustible d'anys anteriors: ventades i nevades dels dos anys anteriors.

¹ Estan comptabilitzats tots els conats i incendis en què han treballat els Bombers, també els de poca superfície afectada, com els incendis de vegetació urbana (matolls, marges, etc.).

Cal afegir la problemàtica de la **continuitat** del combustible en alguns massissos i zones de Catalunya, fet que afavoriria una més ràpida propagació dels incendis forestals. En aquest sentit, els Bombers centren la seva gestió operativa a zones com les Gavarres i Cadiretes, el Moianès, la Ribera Salada – Oliana, la Vall del Rialb, l'Anoia, els Cingles del Bertí, el Massís de Prades, Muntanyes Tivissa - Vandellòs i Llaberia i el Massís dels Ports.

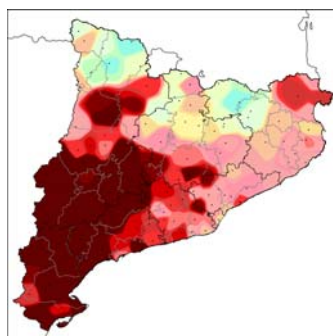
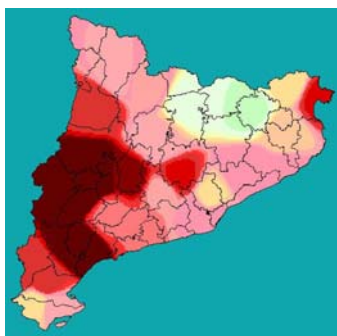
La peculiar meteorologia d'aquest estiu desplaça el risc d'incendi forestal

Pel que fa a l'evolució del risc d'incendi forestal, la Campanya d'enguany va començar amb un índex de sequera important acumulada ja des de la tardor i l'hivern anteriors. Però un mes de **juliol** absolutament atípic va deixar en uns índexs força baixos de risc a tot el territori català (amb excepció del terç sud del país).

D'aquest mes, i com a exemple de la diversitat de serveis als quals han de fer front els Bombers, podem destacar un dels períodes de risc forestal viscuts, concretament els dies 25 i 26, quan els Bombers van fer front a 30 focs de vegetació, 68 salvaments, 45 incendis urbans i 67 accidents de trànsit. El mateix dia 26, treballaven en una seixantena d'avisos per un episodi de pluja que va afectar la ciutat de Girona i la seva rodalia, en l'incendi a un hotel de Malgrat de Mar que va implicar l'evacuació de 400 persones, sense que cap hi resultés ferida i, finalment, feien front a una fuga d'un producte tòxic, (estirè monòmer estabilitzat) que transportava un vagó de tren a l'estació de RENFE Lleida - Pirineus i que implicava, per part de la Direcció General de Protecció Civil, l'activació del pla TRANSCAT en fase d'emergència.

L'**agost** va transcórrer amb inestabilitat meteorològica, amb una entrada de vent de sud a finals de mes que incrementava el risc d'incendi forestal a les zones on encara n'hi havia, i l'estenia a l'Empordà i al sud del Bages i el Solsonès, precisament zones que, fins pocs dies enrere, tenien un risc d'incendi forestal marcat. Durant aquest mes, el foc forestal més important és el que va afectar el municipi de Rabós, a l'Alt Empordà, on van cremar 82,4 hectàrees de vegetació.

Ja al **setembre**, les condicions meteorològiques van fer que part del territori encara estigués amb uns importants nivells de risc d'incendi forestal a les Terres de l'Ebre, al sud de la Regió de Lleida, al Camp de Tarragona, al sud de la Regió Metropolitana Sud i a l'Empordà.

A finals de setembre, la sequera estacional acumulada només és comparable a la del **període 2003-2005** (anys amb grans incendis forestals) i amb un dèficit de precipitació respecte d'aquella.

El mes **d'octubre** ha continuat sense precipitacions significatives i amb risc d'incendi forestal marcat al Pirineu, al centre i al sud del país. El dia 13 es va produir l'incendi de **Soriguera**. Els darrers dies hem tingut precipitacions abundants al llarg de tot el país.

Incendis de vegetació causats per llamps

Els Bombers de la Generalitat també han prestat especial atenció als episodis de tempesta elèctrica que acaben generant punts d'ignició, tot fent anàlisis dels mapes dels llamps caiguts i organitzant rutes aèries de vigilància, per a la detecció i l'atac dels conats d'incendi i extinció directa quan, a causa dels llampecs, ja comença a cremar vegetació forestal. El dia a destacar va ser el passat 13 de juliol, en què els Bombers van haver de fer front fins a **7 incendis causats per la tempesta elèctrica**. Un d'ells, al Bruc (Anoia), va afectar 2 hectàrees de vegetació.

2. Els incendis urbans

Normalment s'associa el concepte *campanya forestal* amb incendis de vegetació, però no s'ha d'oblidar que en aquest període els Bombers treballen també en una gran varietat de serveis, alguns dels quals també estan directament relacionats amb el període de vacances d'un percentatge important de la població i, per tant, amb un volum alt de mobilitat a les carreteres del país i la pràctica de l'esport i d'altres activitats de lleure a l'aire lliure.

Cal destacar que, si traiem les assistències no urgents, entre el 15 de juny i el 31 d'octubre, el que més han fet els Bombers de la Generalitat ha estat sufocar incendis de caràcter urbà, és a dir, focs en habitatges, indústries, vehicles i elements de mobiliari urbà, entre d'altres.

Un dels més destacats va ser el que va afectar 2 naus del complex de Can Codorniu, a Sant Sadurní d'Anoia, el passat 30 de juliol, de matinada. Hi van treballar 20 dotacions. En total, el foc va destruir 3.000 metres quadrats de les instal·lacions de l'empresa.

Posteriorment, el dia 4 d'agost, 47 dotacions van participar en l'extinció d'un foc que va destruir una nau del Polígon

Industrial el Sot, de Sant Adrià de Besòs. L'incendi va obligar la Direcció General de Protecció Civil a activar l'alerta del Plaseqcat, ja que al costat hi havia una empresa química.

Finalment, el 18 d'agost va cremar una nau de Canovelles, dedicada a l'eliminació i la gestió de residus contaminants. Hi van treballar 17 dotacions dels Bombers.

3. Salvaments de muntanya i en l'entorn aquàtic

Els Bombers de la Generalitat han treballat, en el període del 15 de juny al 31 d'octubre, en fins a 3.892 serveis corresponents a salvaments urbans. D'aquests, **291** han estat en l'àmbit de muntanya, (84 dels quals a l'agost) incloent-hi els rescats de persones accidentades mentre feien excursionisme o escalada i d'altres activitats en barrancs, rius i llacs. En l'àmbit marítim s'ha treballat en 37 serveis. I de recerca de persones perdudes se n'han fet 92.

Aquest alt nombre de rescats a la muntanya és una tendència dels darrers períodes estivals, per l'augment de la pràctica d'activitats d'esport i lleure. Per disminuir precisament aquest tipus de serveis i augmentar la seguretat en la pràctica de les activitats al medi natural, els Bombers de la Generalitat van realitzar dos simulacres de salvament (un aquàtic; l'altre, de muntanya) per tal d'aconsellar la màxima precaució a l'hora de realitzar activitats en aquests medis. Aquests consells es poden consultar a l'annex adjunt al document.

Un dels simulacres, el realitzat al massís del Pedraforca a l'agost, es va fer en col·laboració amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC).

4. Serveis de mobilitat

Una de les grans àrees d'estudi, anàlisi i treball dels Bombers de la Generalitat és la relativa als serveis derivats de la mobilitat, com són els accidents de trànsit.

L'estiu és una època en què augmenten els desplaçaments, sobretot a la xarxa viària, a causa dels períodes de vacances de la població.

En aquest sentit, i en el mateix període que va del 15 de juny al 31 d'octubre, els Bombers de la Generalitat han treballat en **3.509** serveis directament relacionats. Aquests serveis es deuen, principalment, a la feina duta a terme pels Bombers en els accidents de trànsit, bé siguin accidents on calgui aplicar les tècniques d'excarceració per alliberar víctimes atrapades, accidents sense ferits o les neteges de calçada.

5. La prevenció operativa

Finalment, és important destacar no només la feina duta a terme en les emergències de les què han estat avisats, sinó tota l'activitat que els Bombers de la Generalitat han tingut al llarg d'aquest període per tal de millorar el seu nivell operatiu en tota mena de serveis, a través de la realització de pràctiques o la participació en 154 simulacres, com per exemple l'exercici de rescat aquàtic al pantà de Sant Llorenç de Montgai; el simulacre de rescat de muntanya al massís del Pedraforca, i la pràctica de rescat de víctimes en ensorraments que es va fer a Gavà al setembre, en el marc d'un programa europeu.

També és important destacar la tasca de **prevenció operativa** que han fet els Bombers de la Generalitat al llarg d'aquests mesos, com ara rutes de reconeixement del territori i de revisió d'elements de risc, simulacres d'incendi forestal, exposicions de com treballen els Bombers en els incendis forestals, la qual cosa també permet mantenir permanentment actualitzada la cartografia operativa dels Bombers, millorar la resposta operativa o repassar l'ús de materials, vehicles i tècniques.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
**Direcció General de Prevenció,
Extinció d'Incendis i Salvaments**
Àrea d'Informació i Comunicació

Annex

**Incendis forestals més importants de la Campanya Forestal
Estadística d'incendis de vegetació per comarques
Consells de seguretat a la muntanya**

Incendis de vegetació per comarques (15 juny - 31 octubre)

Comarca	Incendis de vegetació agrícola	Incendis de vegetació forestal	Incendis de vegetació urbana	Totals
Fora de Catalunya	1	5		6
Alt Camp	37	12	19	68
Alt Empordà	51	24	42	117
Alt Penedès	35	10	19	64
Alt Urgell	9	10	6	25
Alta Ribagorça	2			2
Anoia	19	23	42	84
Bages	25	24	36	85
Baix Camp	82	20	94	196
Baix Ebre	39	13	34	86
Baix Empordà	26	40	46	112
Baix Llobregat	46	43	88	177
Baix Penedès	26	19	60	105
Barcelonès	4	3	66	73
Berguedà	3	4	5	12
Cerdanya	8	5	5	18
Conca de Barberà	18	5	12	35
Garraf	5	19	37	61
Garrigues	28	9	4	41
Garrotxa	1	1	2	4
Gironès	10	15	24	49
Maresme	24	33	87	144
Montsià	53	8	35	96
Noguera	34	11	16	61
Osona	12	7	19	38
Pallars Jussà	6	5	1	12
Pallars Sobirà	3	4		7
Pla de l'Estany	5	1	4	10
Pla d'Urgell	26	2	18	46
Priorat	3	11	1	15
Ribera d'Ebre	13	10	17	40
Ripollès	2	2		4
Segarra	19	2	12	33
Segrià	77	18	65	160
Selva	13	23	33	69
Solsonès	2	7	3	12
Tarragonès	49	18	142	209
Terra Alta	5	10	6	21
Urgell	37	3	17	57
Val d'Aran		6	1	7
Vallès Occidental	18	57	126	201
Vallès Oriental	23	19	60	102
Totals	899	561	1304	2.764

Incendis més destacats de la Campanya Forestal 2011

Incendi a l'Alt Camp, 343,29 hectàrees

L'incendi de l'Alt Camp va començar al migdia del dia 19 de juliol al costat de la carretera TV-7044, a l'alçada del punt quilomètric 2,5, al terme municipal de la Riba. L'incendi va cremar 343,29 hectàrees de, bàsicament, matollar i arbrat, dels termes municipals de la Riba (224.73 ha forestals) i Alcover (106,4 ha de forestal i 12,32 ha d'agrícola).

Segons el cos d'Agents Rurals, 330,97 hectàrees de vegetació afectada eren forestals i 12,32 hectàrees de vegetació agrícola.

Com a mesura preventiva es van desallotjar unes 75 persones de les cases de colònies els Masets i els Almogàvers, que van ser acompanyades al nucli de la Farena, així com els treballadors de dues naus de la paperera de Picamoixons i els veïns de la urbanització Roques Vermelles i Mas Gasol d'Alcover.

A més, a causa de l'incendi, es va haver de tallar la circulació de les carreteres C-14, TV-7044 i T-747. D'altra banda, també va quedar afectada la circulació de la línia d'Alta Velocitat i la línia regional de trens a l'alçada de la Riba.

Cal destacar que la proximitat del foc a una empresa química d'Alcover va fer que la Direcció General de Protecció Civil activés el Pla d'emergències

exterior del sector químic (Plaseqcat). Durant l'incendi, la DGPC va mantenir activat l'Infocat.

El màxim de mitjans que es van mobilitzar per treballar en les tasques d'extinció de l'incendi van ser 90 de terrestres i 15 d'aeris, dels quals 2 provenien de Saragossa ,cedits pel Ministerio de Medio Ambiente Rural y Marino.

Els Bombers van donar per controlat l'incendi a les 09.00 hores del matí del dia 20 de juliol, i les darreres dotacions es van retirar a primera hora del matí del dia 22 de juliol.

Incendi a Lleida - Almacelles (Segrià), 30,4 hectàrees

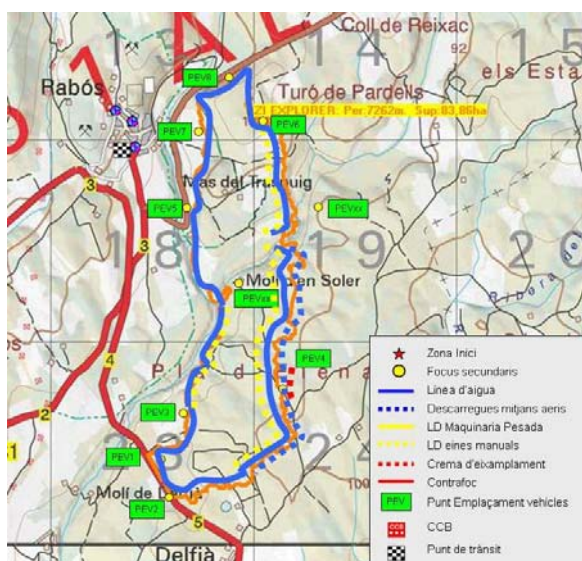
El foc de Lleida - Almacelles, a la comarca del Segrià, va iniciar-se pels volts de les cinc de la tarda del dia 19 de juliol a la zona del pantà de Sucs. En poc més de tres hores, es va donar en fase de control. En les tasques d'extinció de l'incendi, hi van treballar 14 dotacions terrestres i 3 mitjans aeris.

L'incendi va afectar unes 30 hectàrees, principalment de vegetació agrícola, així com un cobert, amb estris i palla a l'interior, i una línia elèctrica.

Segons el cos d'Agents Rurals van cremar 30,4 hectàrees de vegetació, de les quals 22,5 ha eren de vegetació agrícola i 7,9 ha de vegetació forestal. La major part de superfície afectada corresponia a Lleida (28,2 ha) i la resta a Almacelles.

Incendi a Rabós (Alt Empordà), 82,4 hectàrees

L'incendi de Rabós, a la comarca de l'Alt Empordà, va començar al migdia del dia 13 d'agost als marges de la carretera GI-603, que va quedar tallada temporalment. El màxim de mitjans que van treballar en les tasques d'extinció d'aquest foc, que es va donar per controlat a la una de la matinada de l'endemà, van ser 52 dotacions terrestres i 19 mitjans aeris.

Com a mesura preventiva, es van desallotjar cinc masos propers a la zona del foc, i es va haver d'atendre una persona per intoxicació lleu de fum.

El foc va afectar, segons el cos d'Agents Rurals, 82,4 hectàrees de matoll i massa arbrada, com també un cobert i un vehicle d'una masia de Rabós. Els veïns d'aquest municipi van ser confinats a les seves llars com a mesura preventiva.

Per la seva banda, la Direcció General de Protecció Civil va activar en

fase d'alerta el Pla Infocat a causa d'aquest incendi.

Incendi a Soriguera (Pallars Sobirà), 204,3 hectàrees

Els Bombers de la Generalitat van rebre l'avís a primera hora de la tarda del dia 13 d'octubre. El foc es va declarar al terme municipal de Soriguera, concretament al Serrat de la Santa Creu, una zona amb un desnivell superior als 500 metres, i a més de 2.000 metres d'alçada, fet que va dificultar les tasques d'extinció.

L'incendi va afectar, segons el cos d'Agents Rurals, 204,29 hectàrees de matoll i arbrat, i hi van arribar a participar fins a 62

dotacions dels Bombers (53 de terrestres i 9 d'aèries). Es va declarar extingit a la tarda del dia 15 d'octubre.

La carretera N-260 va estar tallada durant les primeres 24 hores del dia perquè era el punt d'emplaçament dels vehicles que treballaven al foc. Protecció Civil va informar de l'establiment de la prealerta del Pla Infocat.

Col·laboracions en l'extinció d'incendis forestals a Eivissa i a França

Durant aquesta Campanya Forestal, els Bombers de la Generalitat han col·laborat en les tasques d'extinció de dos incendis forestals, a Eivissa i a França.

Concretament, i en resposta a la petició del Govern balear, un comboi de 15 Bombers de la Generalitat es va desplaçar a Eivissa per col·laborar en les tasques d'extinció de l'incendi forestal que afectà l'illa el 27 de maig passat.

Dels 15 efectius, tres van donar suport al Centre de Comandament dels Bombers de les Illes Balears fent tasques d'anàlisi i planificació, mentre que la resta va formar un grup d'execució de maniobres amb foc tècnic i va treballar tota la nit en l'extinció del foc. Concretament, van treballar a la zona del flanc esquerre, al llarg de 3 quilòmetres fins a tocar a la cala d'en Serra on van fer una crema d'eixamplament. En tot moment es va treballar conjuntament amb els Bombers de les Illes Balears.

A la Cerdanya francesa, una trentena de dotacions terrestres i deu mitjans aeris es van activar per col·laborar amb els Bombers francesos en les tasques d'extinció d'un incendi a la vall del riu Querol. El foc va començar la tarda del dia 9 de setembre, a una zona boscosa molt inaccessible situada a uns 3 quilòmetres del municipi de la Tor de Querol. Al llarg de la nit, així com durant tot el dia següent, 10 de setembre, els Bombers de la Generalitat treballaren per ajudar en l'extinció de l'incendi, que va cremar un centenar d'hectàrees de vegetació, bàsicament massa arbrada i matollar.

Consells de seguretat a la muntanya

Des dels Bombers de la Generalitat cada any s'engega una campanya de conscienciació a la població alhora de fer activitats a la muntanya. I en aquesta època de l'any, en què també es practiquen d'altres esports de risc amb l'arribada de la neu, és important tenir-los en compte.

Consells pràctics de prevenció i seguretat:

- Abans de sortir de casa, informeu-vos de les condicions meteorològiques i de la possible evolució del temps. Renuncieu a l'activitat si les condicions no són bones.
- Planifiqueu bé l'activitat i la seva durada, consulteu les guies i el mapa del recorregut.
- Aneu sempre acompanyats o, en tot cas, comuniqueu a algú l'activitat prevista.
- És important que us formeu tècnicament per a l'activitat a practicar.
- Utilitzeu material i equips adequats a l'activitat.
- És important que dugueu l'equipament i el material adequat a l'activitat que practicareu, i també avituallament.
- En cas d'accident, aviseu els serveis d'emergències a través del 112. Mantingueu la serenitat.
- Respecteu els senyals de perill.

Durant la pràctica de l'activitat:

- Si aneu en grup, mantingueu sempre el contacte amb els altres.
- Fixeu punts de referència en el recorregut, de manera que pugueu orientar-vos.
- Hidrateu-vos sovint i mengeu aliments energètics.
- Si teniu fred no deixeu de caminar.

En cas d'accident truqueu al 112:

- Doneu informació precisa: nombre de persones accidentades i edat, lloc de l'accident, situació de l'accidentat: si està ferit, conscient, si sagna i si respira, i les condicions meteorològiques al lloc de l'accident.
- El telèfon d'emergències està operatiu les 24 hores i s'hi pot trucar tot i tenir el mòbil bloquejat.